

Győri Ítéltábla

Mf.V.30.017/2022/10.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság dr. Oláh Ügyvédi Iroda (cím12, eljáró ügyvéd: dr. Molnár Piroska ügyvéd) által képviselt Felperes1 (cím2, tartózkodási helye: cím3) felperesnek a dr. Sente Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Sente Zsolt ügyvéd, Cím8) által képviselt Alperes1 (cím1) alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetése miatt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2021. november 4-én kelt 28.M.70.056/2020/46. számú ítéletével szemben az alperes 48. sorszám alatti fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az alperes elsőfokú illetékfizetési kötelezettségét 81.866 (nyolcvanegyezer-nyolcszázhatvanhat) forintra szállítja le, valamint megállapítja, hogy 125.556 (százhuszonötézer-ötszázötvenhat) forint eljárási illeték az állam terhén marad.

A fentieket meghaladóan az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 76.200 (hetvenhatezer-kettőszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állam javára, az adóhatóság felhívására 109.115 (százkilencezer-száztizenöt) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A másodfokú eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 2018. január 29-étől pénztáros-hitelügyintéző munkakörben állt munkaviszonyban az alperessel. A munkaszerződés I.3. pontja értelmében a munkáltatói jogkör gyakorlója a felperes tekintetében a munkáltató mindenkor vezetője volt, az utasítási és ellenőrzési jog gyakorlása pedig az operatív irányítási jogokat gyakorló felettest is megillette. A munkaszerződés VI.16. pontja szerint a felperes köteles a munkából való távolmaradását és ennek indokait közvetlen felettesének előzetesen, illetve váratlan akadályoztatás esetén, annak megszűnését követően haladéktalanul, de legkésőbb az akadályoztatás megszűnését követő munkanapon bejelenteni.

[2] A felperes munkakörének megnevezése 2019. március 28-ától hitelügyintéző-pénztárosra módosult, a munkaköri leírás a felperes hitelügyintézői feladatait részletesen meghatározta, továbbá abban rögzítésre került, hogy a felperes vevőszolgálati feladatot is köteles ellátni. A munkakör leírás pénztárosi feladatokat nem határozott meg, ettől függetlenül a felperes munkavégzése során – amennyiben a hitelügyintézői feladatok ellátását az nem akadályozta – pénztárosi feladatokat is ellátott.

[3] A felperes munkáját az alperes áruház1 áruházában végezte, előzetesen közölt havi munkabeosztás alapján. 2019. október 10-én tanú1 üzletvezető 8 órában, tanú5 üzletvezető-helyettes 8 órában, tanú2 boltvezető-helyettes 8 órában, tanú6 pénztáros-hitelügyintéző 9 órában, a felperes hitelügyintéző-pénztáros munkakörben 9 órában, valamint tanú7 hitelügyintéző-pénztáros munkakörben 8,5 órában került beosztásra a felperes munkavégzési helyén. Ezen túlmenően 2019. október 10-én tanú4 hitelkoordinátor is ellátott hitelügyintézői feladatokat az áruházban, míg tanú7 hitelügyintéző pénztáros – munkaviszonyának megszűnése miatt – már nem dolgozott az üzletben.

[4] 2019. október 10-én az áruház1 áruház 10 órakor nyitott, a felperes munkaideje 9 óra 30 perckor kezdődött. Az üzletnyitást megelőző reggeli meetingen a munkahelyi vezető irányításával a munkavállalók megbeszélték az aznapi feladatokat, és ez az idő állt rendelkezésre az üzletnyitáshoz szükséges előkészületek elvégzésére, amely során a munkavállalóknak feladata volt az is, hogy az üzlet megnyitásaig a munkavégzésükhöz szükséges informatikai és egyéb műszaki eszközöket beüzemeljék. A reggeli megbeszélésen tanú1 üzletvezető azt az utasítást adta a felperesnek, hogy aznap pénztárosi feladatokat is el kell látnia hitelügyintézői feladata mellett és ennek érdekében meg kell nyitnia a kasszáját. A felperes ekkor észrevételezte, hogy véleménye szerint a Glamour Napokra tekintettel nehézségbe fog ütközni, hogy ő egyszerre végezzen hitelügyintézői és pénztárosi feladatokat.

[5] 2019. október 10-én a felperes az üzlet 1. számú kasszáját használta, amelyet 10 óra 48 perckor nyitott meg és abban négy tételt rögzített munkavégzése során. A felperes beosztása szerint végezte a hitelügyintézéssel kapcsolatos feladatait is és a perbeli napon két sikeres hiteligyletben működött közre.

[6] 2019. október 10-én a déli órákig bezárólag tanú1 üzletvezető, amikor a felperes a hitelügyintézői pultnál ült és hitelügyintézéssel kapcsolatos feladatait végezte, utasítást adott a felperesnek, hogy szakítsa meg hitelügyintézői munkáját és üljön be a kasszába. Ezután az ebédszünetet követő időben az üzletvezető az üzlettérben tanú2 üzletvezető-helyettes jelenlétében a kasszázással kapcsolatos utasítások végrehajtásával összefüggésben elbeszélgetett a felperessel. Ennek során a felperes és az üzletvezető között hangos, veszekedésbe torkolló vita alakult ki. A szóváltást követően a felperes zaklatott állapotba került és munkahelyét kasszájának és hitelügyintézői gépének lezárása nélkül, valamint anélkül, hogy erről előzetesen bármelyik vezetőjét, munkatársát tájékoztatta volna, elhagyta a munkahelyét.

[7] A felperes 2019. október 10-én 13 óra 15 perckor az alperes ügyvezetőjének Messenger-üzenetet küldött, amelyben közölte a munkáltatói jogkör gyakorlójával, hogy a munkahelyen történetekre figyelemmel a munkahelyéről eltávozott. Az alperes ügyvezetője ugyanezen a napon 16 óra 14 perckor válaszüzenetet küldött, amelyre a felperes azonnal a

következőket válaszolta: „Nem egészen ez történt és azért jöttem el, mert rosszul lettem. Most sem vagyok jól, mióta hazahozott a férjem hányok és sírok felváltva”.

[8] A felperes 2019. október 10-én 14 óra 57 perckor házi orvosánál orvosi vizsgálaton megjelent, aki keresőképtelen állományba vette. A felperes 2019. október 10-étől október 18-áig volt keresőképtelen. A felperes 2019. október 11-én tanú5 üzletvezető-helyettes magántelefonszámára küldött Viber-üzenet útján tájékoztatta az alperest a keresőképtelenségéről.

[9] Az alperes 2019. október 11-én 16 óra körüli időben e-mail útján azonnali hatályú felmondást közölt a felperessel, amelynek indokolása a következőket tartalmazza:

„2019. október 10. napján Ön többször szóváltásba került tanú2 áruházzvezető-helyetessel, aki azt kérte Öntől, hogy nyisson kasszát és végezzen pénztárosi munkát. Ön többször kijelentette, hogy a kasszát megnyitja, de nem fog kasszázni. Mindezt annak ellenére tette, hogy Önt hitelügyintéző-pénztáros munkakörben foglalkoztatjuk, így ez a munkakörébe tartozó feladat lett volna.

tanú1 áruházzvezető a reggeli meetingen utasította a kasszanyitásra, melyre Ön a munkatársai előtt fejezte ki elégedetlenségét ezzel kapcsolatban és felháborodott, hogy a kasszához kell mennie.

Az áruházzvezető később a helyzetet tisztázni kívánta Önnel, aminek kapcsán a vásárlók előtt emelt hangon fejezte ki nemtetszését. Az áruházzvezető, tanú2 áruházzvezető-helyettes és az Ön részvételével lezajlott megbeszélés nem hozott eredményt. Ön a vezetői utasításokkal szemben egyéb munkákat tartott fontosnak saját szempontjából.

Ezt követően Ön szó nélkül felvette kabátját és táskáját és 13 óra 05 perc körül elhagyta munkahelyét, annak ellenére, hogy aznap dolgoznia kellett volna és engedély nélkül elhagyta a munkahelyét.”

[10] A felperes a törvényes határidőn belül keresetlevelet terjesztett elő, amelyben kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az azonnali hatályú jogellenes munkaviszony megszüntetés jogkövetkezményeként 3.310.476 forint távolléti díjának megfizetésére, továbbá marasztalja az alperest ki nem fizetett cafetéria-juttatás címén összesen 7.960 forintban, 50.000 forint MNB-pótlékban és meg nem határozott összegű hitelügyintézői tevékenység után járó juttatásban. A kereseti kérelmét a felperes a perben többször módosította, legutolsó nyilatkozata szerint a munkaviszony jogellenes megszüntetése miatti kártérítésként elmaradt munkabérként 910.967 forint, ezen túlmenően 387.960 forint elmaradt cafetéria-juttatás, 50.000 forint MNB-pótlék és 15.500 forint dossziépénz megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A felperes perköltség iránti igényét is előterjesztette az ügyvédi munkadíj tekintetében. Álláspontja szerint az azonnali hatályú felmondás indoka nem valós, mert az üzletvezető-helyetessel nem került többszöri szóváltásba, továbbá a kasszát megnyitotta, illetve pénztárosi teendőket is ellátott. Hangsúlyozta, hogy a munkáltató beosztása alapján elsődlegesen hitelügyintézői feladatokat végzett és ennek maradéktalanul eleget is tett. Nem valós továbbá az az indok, hogy véleményét a vásárlók előtt, meg nem

engedett módon adta elő a felettesének. Munkahelyi vezetői tanúsítottak vele szemben elfogadhatatlan hangnemet és magatartást nagy nyilvánosság, továbbá a kollégák előtt. A munkahelyén történtek hatására idegileg összeomlott, munkára képtelen állapotba került, amely miatt távozott a munkahelyről. Álláspontja szerint okszerűtlen a felmondás azért is, mert a munkáltató által is tudott volt, hogy egyidejűleg két olyan tevékenységet ellátni, amelyekért anyagi felelősséggel tartozik, nem lehetséges.

[11] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte az ügyvédi munkadíj tekintetében. Álláspontja szerint valamennyi felmondási indok világos és valós. A felperesnek a munkaköri leírására is figyelemmel kétsége nem lehetett a tekintetben, hogy pénztárosi feladatok ellátására köteles és bármikor kaphat ilyen utasítást, amelynek eleget kell tennie. Állította, hogy a felperes több alkalommal is megtagadta a pénztárosi teendők ellátását, hivatkozva a hitelügyintézésben való elfoglaltságára. Ezen túlmenően vitatta, hogy a felperes rosszulléte miatt távozott a munkahelyéről. A felperes a munkaköréhez tartozó feladatellátást megtagadta azzal, hogy engedély nélkül eltávozott, továbbá nem teljesítette a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettségét, így megszegte a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 52. § (1) b) és c), valamint a d) és e) pontban foglaltakat is, mivel bizalomvesztést okozott és munkavégzés hiányában munkatársaival sem működött együtt. Az alperes legutolsó perfelvételi nyilatkozata szerint a módosított kártérítési igényösszezszerűségét nem vitatta.

[12] Az elsőfokú bíróság az 52. sorszámú kiegészítő ítéletével kiegészített 28.M.70.056/2020/46. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek a munkaviszony jogellenes megszüntetésére tekintettel bruttó 910.967 forint munkabért, mint elmaradt jövedelmet pótló kártérítést, 387.969 forint elmaradt cafetéria-juttatást, 50.000 forint MNB-pótlékot, 15.000 forintot dossziépénz jogcímén, valamint 152.400 forint perköltséget. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a NAV felhívására 207.422 forint eljárási illetéket az állam javára.

[13] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetéről az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontja, a 64. § (2) bekezdése, valamint az 52. § (1) bekezdés b), c), d), e) pontja alapján határozott. Az elsőfokú ítélet indokolásában foglaltak szerint az azonnali hatályú felmondás indokai – annak kivételével, hogy „egyéb munkák a felperes számára fontosabbak voltak, mint a vezetői utasítás” – a világosság követelményének megfeleltek. A felmondási indokok valósága körében az elsőfokú bíróság tanú2 tanúvallomása alapján megállapította, nem bizonyított, hogy felperes és az áruházzvezető-helyettes között 2019. október 10-én többször szóváltás alakult ki. Bizonyítást nyert ugyanakkor, hogy volt munkáltatói utasítás a perbeli napon a pénztárosi feladatok ellátására és arra is, hogy a felperesnek a kasszázt az üzletnyitáshoz meg kellett volna nyitnia. Az alperes által csatolt pénztárbizonylatok, valamint tanú4 és tanú3 tanúvallomása alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a perbeli napon több alkalommal látott el kasszázási feladatokat. Tényként rögzíthető az is, hogy a felperes munkatársai előtt valóban észrevételezte, hogy a reggeli meetingen közölt beosztás feszültséget kelt benne, de önmagában ez nem minősül kötelezettségszegésnek és különösen nem jelentős mértékűnek. Az áruházzvezető és a felperes közötti vitával összefüggésben az alperesi állásponttal szemben az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy az azonnali hatályú felmondás indokai között nem szerepel, hogy a felperes egy konkrét utasításnak nem tett eleget. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a munkaviszony megszüntetés indoka nem konkrétan egy utasítás volt, hanem arra irányult, hogy a felperes a kassza megnyitását

követően nem akarta a kasszázási feladatokat ellátni, amely azonban nem valós, mert a felperes ilyen feladatokat ellátott.

[14] tanú2, tanú4 és tanú3 tanúvallomása alapján az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy az áruházzvezető és a felperes közötti vita tárgya elsődlegesen az volt, hogy a felperes nem nyitotta meg az üzletnyitásra a kasszát. Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy amennyiben volt is olyan szituáció, amelyben a felperes az áruházzvezető kérésére nem ment a kasszához, azt az eset összes körülményének figyelembevételével lehetne megítélni, azonban arra az áruházzvezető sem emlékezett teljes pontossággal, hogy az utasítást mikor és milyen körülmények között adta a felperesnek. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem került bizonyításra az alperes részéről az, hogy volt konkrét munkáltatói utasítás, továbbá az sem, hogy azt a felperes jogos indok nélkül tagadta meg.

[15] A megállapított kötelezettségszegés (azaz, hogy a felperes az üzletnyitást 38 perccel követően nyitotta meg a kasszát) az elsőfokú bíróság álláspontja szerint jelentősnek nem tekinthető, mivel az alperes nem bizonyította, hogy a másik két működő kasszában a felpereshez viszonyítottan hány tétel került beütésre.

[16] Az üzletvezető és a felperes vitája tekintetében az elsőfokú bíróság tanú2, tanú3 tanúvallomása alapján bizonyítottanak ítélte, hogy a felperes az alperesi üzletvezetővel a vásárlók előtt hangosan vitatkozott, amely nem a munkavállalótól elvárható magatartás, ugyanakkor nem a felperes választotta meg a probléma tisztázásának a helyszínét, valamint az sem állapítható meg, hogy a felperes emelt hangja és nemtetszésének kifejezése olyan módon és stílusban történt, amely akár az együttműködési kötelezettséget vagy a bizalomnak megfelelő magatartást olyan mértékben sértette, és jelentős mértékűnek minősülne. Figyelemmel volt az elsőfokú bíróság arra is, hogy a felek közötti munkaszerződésben munkafegyelmet zavaró, összeférhetetlen, durva, avagy agresszív magatartást határoztak meg a felek vétkes kötelezettségszegésként. Az elsőfokú bíróság értékelte azt a körülményt is, hogy a perbeli időt megelőzően nagy volt a munkateher és a fluktuáció, illetve a Glamour Napokra tekintettel az alperesi üzletben jelentős volt a vásárlói kedv.

[17] Az elsőfokú bíróság azon felmondási indok tekintetében, hogy a felperes a munkahelyét engedély nélkül, a munkaidő lejártá előtt elhagyta kifejtette: a munkavégzés közben előállhatnak olyan nem várt események, amelyek az Mt. 52. § (1) b) pontja szerinti rendelkezésre állási kötelezettséget megszakítják, esetlegesen azt meg is szüntetik. A felperes eltávozását megelőző eseményekkel összefüggésben az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokra tekintettel rögzítette, hogy a felperes a nagy munkateher, az osztott munkakör, a fluktuáció okán folyamatos stressz alatt állt, az áruházzvezető irányából felé érkező utasítások, valamint a közöttük lévő vita pedig ezt a feszült állapotot tovább fokozta. Figyelemmel volt arra is, hogy a felperes engedély nélkül távozott el a munkahelyéről, azonban ezt követően, kb. 10 percen belül közölte ennek tényét és okát a munkáltatói jogkör gyakorlójával, továbbá, hogy a felperes a munkahely elhagyását követően elment a háziorvosi rendelésre, aki őt ugyanazon napi hatállyal táppénzre vette. Az alperes a keresőképtelenség felülvizsgálatára vonatkozó jogszabályi lehetőséggel nem élt, tudomásul vette a felperes keresőképtelenségének tényét, ezért a keresőképtelenséget igazoló közokirat tartalmát az alperes sikeresen a perben már nem vitathatja. Az elsőfokú bíróság értékelte azt is, hogy a felperes 2019. október 11-én 15 óra 03 perckor tanú5 boltvezető-helyettest tájékoztatta arról, hogy táppénzes állományban van, valamint, hogy az alperes ezt követően, 16 óra körüli időpontban közölte az azonnali hatályú

felmondást e-mailen. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a tanú⁵nek küldött üzenet alkalmas volt arra, hogy a felperesnek az együttműködési kötelezettség teljesítésére irányuló szándéka megnyilvánuljon, mert a felperes közölni akarta a munkáltatóval nem csak azt, hogy rosszul van és beteg, hanem azt is, hogy táppénzre vették. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság arra vont le következtetést, hogy az alperes tudomással bírt a boltvezető és a felperes közötti vitáról, a felperes állapotáról és ennek ellenére szüntette meg a felperes munkaviszonyát azonnali hatállyal. A fenti körülmények tükrében a felperes azon kötelezettségszegése, hogy engedély nélkül elhagyta munkahelyét, az egész napra megállapított keresőképtelensége miatt nem minősül jelentős mértékűnek.

[18] Az elsőfokú bíróság az azonnali hatályú felmondás jogellenességének jogkövetkezményeként kötelezte az alperest a leszállított keresetnek megfelelően az elmaradt jövedelem, a cafetéria-juttatás és a dossziépénz, valamint az MNB-pótlék megfizetésére.

[19] Az elsőfokú bíróság a pertárgy értékét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 21. §-a szerint 3.457.034 forintban határozta meg és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. § (1) a) pontjának alkalmazásával számított 207.422 forint eljárási illeték megfizetésére a Pp. 82. § és 83. §-a alapján az alperest kötelezte.

[20] Az alperes a törvényes határidőn belül előterjesztett fellebbezésében kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a keresetet utasítsa el és kötelezze a felperest perköltségének megfizetésére. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet sérti az Mt. 78. § (1) a) pontját, a 6. § (2) bekezdését, a 8. § (1) bekezdését, az 52. § (1) b)-c) pontját, az 54. § (2) bekezdését és az Mt. 4. § (2) bekezdését.

[21] A fellebbezésben foglaltak szerint az azonnali hatályú felmondás indokolásában egyértelműen megjelölésre került a munkaviszony megszüntetésének azon indoka, hogy a felperes a perbeli napon a kasszanyitásra és a kasszázásra vonatkozó munkáltatói utasításokat tagadott meg, amelybe nyilvánvalóan beletartoznak konkrét munkáltatói utasítások is. A tényállás tekintetében hangsúlyozta, hogy a felperes a kasszáját csak 48 perccel az üzletnyitás után, 10 óra 48 perckor nyitotta meg. tanú¹ áruházigazgató tanúvallomását az elsőfokú bíróság nem megfelelően értékelte, mert a tanú egyértelműen előadta, hogy a felperes egy konkrét munkáltatói utasítást tagadott meg. Önmagában az a körülmény, hogy az áruházigazgató nem emlékezett arra, hogy az utasításkor a felperes kasszája még nem volt megnyitva, a tanú vallomását nem teszi ellentmondásossá. Az utasítás kiadásakor a keresetlevélben foglaltak szerint is a felperes éppen nem aktív hitelügyintézés szakaszában volt, a felperes is elismerte, hogy az áruházigazgató több alkalommal is utasította arra, hogy végezzen kasszázási tevékenységet. Érvelése szerint a kasszázásra vonatkozó utasítás megtagadása egyrészt valós, valamint e tekintetben a kötelezettségszegés minősített volta is megállapítható. A felperes az Mt. 52. § (1) c) pontjában írt kötelezettségét (az utasítás szerinti munkavégzést) az Mt. 54. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában nem tagadhatta meg. Álláspontja szerint az Mt. 8. § (1) bekezdésére figyelemmel nincs jelentősége annak, hogy a felperes az alperesnek tényleges érdeksérelmet vagy kárt okozott az utasítás megtagadásával, elegendő, hogy azzal a munkáltató jogos gazdasági érdekeit veszélyeztette. A bírói gyakorlat szerint a munkáltatói utasítás megtagadása az egyik legsúlyosabb munkavállalói kötelezettségszegés, az alperes pedig gazdasági érdekeire tekintettel elvárta a munkavállalóktól, hogy az üzlet zavartalan működése érdekében a kasszákat megnyissák az üzletnyitás előtt, és ne csak 48

perccel később. Ezen túlmenően a zavartalan működés érdekében az áruházzvezető jogszerűen utasította a felperest arra, hogy üljön be a kasszába pár percre, ez a felperesre nem rótt volna aránytalan terhet, így a kasszázásra vonatkozó konkrét utasítás megtagadásával a felperes jelentős mértékű kötelezettségszegést valósított meg. A felperes a perbeli napon mindössze négy tételt ütött be a kasszába, azonban relevanciája annak van, hogy akkor nem ült be a kasszába, amikor arra az áruházzvezető utasította, így a teljesítése nem volt időszerű.

[22] Az alperes a munkahelyről való távozásra vonatkozó felmondási indok tekintetében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az Mt. 6. §-ban foglalt együttműködési kötelezettséget tévesen értelmezte. Az Mt. 6. § (4) bekezdése, valamint 18. § (4) bekezdése alapján hivatkozott arra, hogy a munkavállalónak a munkaviszony szempontjából lényeges információkat kell a munkáltatóval közölnie, távollétét egyértelműen, a megfelelő és valós adat közlésével kell kimentenie, mégpedig olyan időben és módon, hogy az lehetővé tegye a jog gyakorlását és a kötelezettség teljesítését. A tanúvallomások alapján bizonyítást nyert, hogy az alperesnél elvárás volt, hogy a munkavállalók előzetesen tájékoztassák elsősorban az áruházzvezetőt, másodsorban az áruházzvezető-helyettest arról, hogy elhagyják a munkahelyüket munkaidőben, bármely okból. A felperest semmi sem akadályozta meg abban, hogy távozása előtt értesítse akár tanúlet, akár tanút arról, hogy orvoshoz megy vagy arról, hogy nem érzi magát munkavégzésre képesnek. A felperes tájékoztatási kötelezettségét elmulasztotta e tekintetben és ennek okát a személyes meghallgatása során sem tudta megmagyarázni. A kötelezettségszegés súlya körében jelentősége van annak is, hogy a felperes távozásakor kasszáját és hitelügyintézői számítógépét nem zárta és nem került sor rovincsolásra. Kérte figyelembe venni azt a tény is, hogy a felperes a perbeli napon nem közölte azt az alperesi ügyvezetővel, hogy az orvos táppénzes állományba vette, neki más tartalmú sms-üzenetet írt és csak másnap, 2019. október 11-én küldött olyan üzenetet az áruházzvezető-helyettesnek, amelyben egyértelmű tájékoztatást adott a keresőképtelenségéről. Álláspontja szerint a perbeli esetben nem az elsőfokú bíróság által hivatkozott Mfv.I.10.502/2017/5. számú, hanem az Mfv.10.256/2018. számú eseti döntés az irányadó, amely értelmében a rendelkezésre állási kötelezettséggel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség megsértése adott körülmények között okszerűen szolgál az azonnali hatályú felmondáshoz. Megítélése szerint a felperes azt sérelmezte, hogy a számára előnyökkel nem járó, ugyanakkor a munkakörébe tartozó egyéb feladatokat is el kellett volna látnia a felettese utasítására. Állította, hogy az alperesi munkaszervezés eredményeként a felperes a pénztárosi feladatainak is eleget tudott volna tenni az áruházzban. Hangsúlyozta, hogy az általa hivatkozott eseti döntésben foglaltakhoz hasonlóan a felperes nem közölte jelenlévő feletteseivel azt, hogy azért megy el, mert nem érzi magát munkára képesnek.

[23] A fellebbezésben foglaltak szerint az elsőfokú bíróság a pertárgyértéket tévesen állapította meg 3.457.034 forintban a keresetlevél alapján, mert az a Pp. 512. §-ának alkalmazásával 1.364.430 forint, továbbá az illeték alapjául kizárólag a marasztalás összege szolgálhat, így az öt terhelő eljárási illeték 81.886 forint lehet.

[24] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, valamint az alperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte az ügyvédi munkadíj tekintetében a csatolt megbízási szerződés alapján.

[25] A felperes álláspontja szerint az elsőfokú ítélet mind az anyagi, mind az eljárási jogszabályi rendelkezéseknek megfelel. Kifejtette, hogy az Mt. 78. § (1) bekezdése alapján az

azonnali hatályú felmondásnak csak minősített kötelezettségszegés esetén lehet helye, amelynek három konjunktív feltétele van. Ezen túlmenően az azonnali hatályú felmondásban közölt indokoknak az Mt. 64. § (2) bekezdése értelmében meg kell felelnie a világosság, a valóságosság, és az okszerűség követelményének is. E követelményeket azonban az alperes bizonyítani nem tudta. Az elsőfokú bíróság a tanúvallomások alapján megalapozottan állapította meg, hogy a perbeli napon több alkalommal is látott el kasszázási feladatokat, valamint, hogy tanú2 boltvezető-helyettesével a kasszázás kapcsán nem keveredett szóváltásba. Nem nyert bizonyítást az sem, hogy felháborodott a kasszázásra vonatkozó utasításon. E tekintetben az nyert bizonyítást, hogy észrevételezte, ez a feladatmeghatározás az elsődleges hitelügyintézői tevékenység ellátása mellett feszültséget kelt benne. Hivatkozott arra, hogy munkaköri leírása szerint köteles volt jelezni felettesének, amennyiben a hitelügyintézői stratégia megvalósításában akadályozott. Az alperesnek a kasszázás körébe tartozó munkáltatói utasítások vonatkozásában kifejtett érvelése, amelyet túlnyomó részben tanú1 tanúvallomásának egyes részleteire alapít, ellentétes az elsőfokú eljárásban rendelkezésre álló további peradatokkal, másrészt pedig az azonnali hatályú felmondás tartalmával, az ott rögzített események időrendi sorrendjével. Az alperes érvelését, egy konkrét kasszázási műveletre vonatkozó munkáltatói utasítás megtagadását, a további tanúvallomások mind a vita tárgya, mind az állítólagos utasítás megtagadásának időpontja tekintetében kifejezetten cáfolják. Figyelembe kell venni továbbá, hogy a perbeli napon elsődleges feladata a hitelügyintézői tevékenység ellátása volt, amely mellett kisegítő jelleggel, szabad kapacitás esetén látta el a pénztárosi munkakört. Az alperesi érvelés nem helytálló továbbá a tekintetben sem, hogy az alperes gazdasági érdekeit veszélyeztető magatartást tanúsított. Jelentősége van annak, hogy elsődlegesen hitelügyintézői tevékenységet végzett és emellett a pénztárt is működtette. Mindezt a hitelszerződések és a pénztárbizonylatok tanúsítják. A BH.2006.126 számú döntésben foglaltakra figyelemmel pedig értékelni kell, ha a munkavállaló két munkakört lát el és a rendkívüli felmondás csak az egyikre vonatkozik. Állította, hogy 2019. október 10-én mindaddig, amíg a hiteles ügyfélpultnál a hitelt felvenni kívánó ügyfelekkel foglalkozott, pénztárosi tevékenységeket ellátni nem tudott, mert a két tevékenység egyidejű ellátása nem lehetséges. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felmondás azon indoka, hogy nem fog kasszázni valótlan, mert ténylegesen végzett ilyen munkát. Az utasítás megtagadásának hiányában pedig az alperes alaptalanul hivatkozik gazdasági érdekeinek veszélyeztetésére.

[26] A felperes fellebbezési ellenkérelemben az engedély nélküli távozás tekintetében észrevételezte, hogy az alperes e tekintetben kötelezettségszegésként az Mt. 52. § (1) b) pontjára hivatkozott, amellyel szemben tény, hogy munkaideje alatt munkavégzésre képtelen állapotba került. Az alperesi hivatkozásokat a távozása körében alaptalannak tartja, mert azok nincsenek tekintettel azokra a körülményekre, amelyek a feldúlt állapotához, munkaképtelenné válásához és a távozásához vezettek. A perben rendelkezésre állnak azok az adatok, iratok, amelyek azt tanúsítják, hogy indokoltan hagyta el a munkahelyét. Az elsőfokú ítéletben rögzített körülmények miatt olyan állapotba került, hogy szóbeli kommunikációra képtelen volt, rosszul lett, munkaképtelenné vált. A távozása utáni üzenetei, illetőleg a háziorvos által kiállított igazolás értékelésével az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy engedély nélküli eltávozása jelentős mértékű kötelezettségszegésnek nem minősül. Kifejtette, hogy a rendelkezésre állási kötelezettséghez szükséges, hogy a munkavállaló munkaképes legyen, továbbá a munkáltatónak kötelezettsége, hogy meggyőződjön, a munkavállaló munkaideje alatt munkára képes állapotban van-e.

[27] Az alperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében hangsúlyozta, volt olyan munkáltatói utasítás, amely azt a joghatást válthatta ki, hogy a felperesnek kötelezettsége keletkezett a kasszázás körébe tartozó feladat ellátására, továbbá álláspontja szerint nem valós az a felperesi állítás, hogy a perbeli napon elsődleges feladata a hitelügyintézés volt. Érvelése szerint nem annak van jelentősége, hogy a felperes osztott munkakört látott el, hanem annak, hogy a perbeli napon az alperes úgy szervezte meg a munkát, hogy a munkakörébe tartozó kasszázási feladatokat is képes legyen ellátni. Ismételten hivatkozott arra, hogy az Mfv.10.256/2018/4. számú eseti döntés lényegét tekintve ugyanaz volt, mint az azonnali hatályú felmondást megalapozó felperesi magatartás, illetve azonos volt a magatartás motívuma is. Erre tekintettel kérte, hogy a másodfokú bíróság a kúriai döntésnek is precedens erőt tulajdonító Pp. 346. § (5) bekezdése alapján hozza meg az ítéletét.

[28] A felperes 9. sorszámú beadványában a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakat az alperesi észrevételekkel szemben fenntartotta. Kifogásolta, hogy az alperes a nyilatkozataiból, valamint a tanúvallomásokból kiragad egyes részleteket, amelyek ezáltal az eredetitől eltérő jelentést kapnak. Hangsúlyozta, hogy az alperes nem vitatta, hogy 2019. október 10-én a felperes egyedüli hitelügyintézőként dolgozott. Az alperes arra nem tett nyilatkozatot, hogy miként szervezte meg az elsődlegesen ellátandó hitelügyintézői tevékenységéből adódó feladatainak teljesíthetőségét a kasszázási feladatok mellett. Álláspontja szerint az elsődleges és a kisegítői feladatából következően az alperes úgy volt köteles a munkáját megszervezni, illetve a teljesítés módját, idejét meghatározni, hogy elsődlegesen a hitelügyintézői tevékenységének tudjon teljes mértékben eleget tenni és a kisegítő pénztárosi tevékenységet csak akkor és annyiban, ha az az elsődleges feladatellátásában nem akadályozza. Érvelése szerint az alperes a másodfokú bíróság felülvizsgálatát olyan körülményre kísérli meg kiterjeszteni, amelyet az azonnali hatályú felmondás nem tartalmaz, és amely ezért nem képezheti a bírósági felülvizsgálat tárgyát. Kiemelte, hogy az azonnali hatályú felmondás nem tartalmaz olyan indokot, hogy a kasszanyitásra vonatkozó utasítást megtagadta, továbbá annak sincs jogi relevanciája, hogy a kasszát késedelmesen nyitotta meg, mert az azonnali hatályú felmondás erre vonatkozó indokot sem tartalmaz. A felperes által hivatkozott eseti döntés tekintetében megjegyezte, hogy az a perbeli esettől lényeges körülmények tekintetében eltér: ő a perbeli napon munkáját felvette, elsődleges és másodlagos munkaköri feladatait is ellátta mindaddig, amíg a vevők és a munkatársak előtti minősíthetetlen vezetői magatartás következtében rosszul nem lett, és ennek következtében munkavégzésre képtelen állapotba került, amely miatt háziorvosa keresőképtelen állományba vette.

[29] Az alperes fellebbezése részben megalapozott.

[30] A másodfokú bíróság rögzíti, hogy a Pp. 376. § (1) bekezdése szerint a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el, valamint megállapította, hogy a Pp. 379. §-ában, illetve a 180. §-ában írt kötelező hatályon kívül helyezési ok a perbeli esetben nem merült fel. Az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdését nem sértette meg, a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen értékelte, és annak alapján a tényállást helyesen állapította meg, továbbá a kereseti kérelemről az irányadó anyagi jogi jogszabályok helyes alkalmazásával megalapozott és jogszerű döntést hozott. E tekintetben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogi és ténybeli indokaival teljeskörűen egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a következőket emeli ki.

[31] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az azonnali hatályú felmondás indokolása a munkaviszony megszüntetésének indokaként nem határozott meg olyan indokot, hogy a felperes az áruházvezető egyedileg meghatározott, konkrét kasszázásra vonatkozó utasítását tagadta meg. Az azonnali hatályú felmondás ezzel szemben a kasszanyitásra és a pénztárosi feladatok ellátására vonatkozó általános utasítás vonatkozásában tanúsított felperesi magatartást jelöli meg indokként, amely azonban a tanúvallomások és az okirati bizonyítékok szerint nem valós, hiszen a felperes a kasszáját az üzlet megnyitását követően késedelmesen ugyan, de megnyitotta és pénztárosi munkát is végzett az alperesi utasításnak megfelelően. Az azonnali hatályú felmondás ezen túlmenően a kasszázással összefüggésben azt rögzíti, hogy tanúl áruházvezető a felperessel a pénztárosi feladatok ellátása miatt kifejezett elégedetlenségét kívánta tisztázni és az ennek során tanúsított felperesi magatartást tekintette az alperes további olyan indoknak, amely miatt a munkaviszony megszüntetéséről határozott. Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság az ítéletének [80] – [84] bekezdésében ugyanakkor helyesen rögzítette azokat a tényeket és körülményeket, amelyek figyelembevételével a felperesnek a szóváltás során tanúsított, a munkahelyi elvárásoknak nem megfelelő magatartása nem minősül az Mt. 78. § (1) a) pontja szerinti jelentős mértékű kötelezettségszegésnek.

[32] A felperes engedély nélküli eltávozásával kapcsolatban meghatározott megszüntetési indok tekintetében az elsőfokú bíróság a felmerült összes körülmény megfelelő értékelésével helyesen vont következtetést arra, hogy az szintén nem felel meg az Mt. 78. § (1) a) pontjában foglalt együttes feltételeknek. Az elsőfokú bíróság a tanúvallomások helyes értékelésével állapította meg azt a folyamatot, amely a felperes rosszulletéhez vezetett és amely miatt olyan feszült lelkiállapotba került, hogy munkahelyéről engedély és előzetes tájékoztatás nélkül távozott el. Jelentősége van annak is, hogy az orvosi igazolás, mint okirati bizonyíték alapján megállapítható, hogy a felperes az eltávozását követően rövid időn belül megjelent háziorvosánál, aki aznaptól keresőképtelen állományba vette. Rögzíthető továbbá, hogy a felperes a munkaszerződés VI.15. pontjában foglalt tájékoztatási kötelezettségét sem szegte meg jelentős mértékben, mivel az eltávozását követően, még aznap közölte a munkáltatói jogkör gyakorlójával, hogy munkahelyét rosszulletével összefüggésben elhagyta, továbbá másnap az utasítási és ellenőrzési jog gyakorlásával rendelkező közvetlen felettese útján az alperest a keresőképtelenségéről is tájékoztatta. A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel kiemeli, hogy álláspontja szerint az alperes által hivatkozott Mfv.10.256/2018/4. számú ítélet alapjául szolgáló tényállás a munkahelyről való eltávozás körülményeiben jelentősen eltér a perbeli esettől, így a Kúria eseti döntésében foglalt megállapításokat nem tekintette irányadónak.

[33] A fent részletezettek szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a keresetnek helyt adó rendelkezés tekintetében a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[34] Az alperes a fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását az illetékviselési kötelezettség tekintetében annak figyelembevételével, hogy az illeték mértékének alapjául kizárólag a marasztalás összege szolgálhat. Az Itv. 41. § (2) bekezdése szerint az eljárás tárgya értékének a felek által történő leszállítása vagy annak utólag alacsonyabb összegben történő megállapítása esetén az illetékalap mérséklésének – ha e törvény kivételt nem tesz – nincs helye. Ezen jogszabályi rendelkezésre figyelemmel a másodfokú bíróság megállapította, hogy az eljárási illeték meghatározásakor az eljárás illetékének alapja az Itv. 40. § (1) bekezdése, valamint a Pp. 21. § (1) bekezdése alapján 3.457.034 forint, és ezért a perben az Itv. 42. § (1) a) pontja alapján 207.422 forint eljárási

illeték merült fel az elsőfokú eljárás során. Az alperes kizárólag a leszállított kereset tekintetében tekinthető pervesztesnek, az elsőfokú bíróság a Pp. 83. § (1) és (2) bekezdésének megsértésével kötelezte az alperest a teljes elsőfokú eljárási illeték megfizetésére. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú ítéletet az eljárási illeték viselése tekintetében a 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és az alperest terhelő illetékfizetési kötelezettséget 81.866 forintra leszállította, továbbá megállapította, hogy 125.556 forint eljárási illeték a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdése értelmében a felperes Pp. 525. §-a szerinti munkavállalói költségkedvezménye folytán az állam terhén marad.

[35] A másodfokú bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint kötelezte a fellebbezési eljárásban is pervesztes alperest a felperes jogi képviselével összefüggésben felmerült ügyvédi munkadíj megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) a) pontja alapján 60.000 forint +áfa, azaz összesen 76.200 forintban állapította meg.

[36] A másodfokú eljárással összefüggésben az Itv. 39. § (1) bekezdése és a 46. § (1) bekezdése alapján 109.155 forint feljegyzett fellebbezési illeték merült fel, amelynek megfizetésére a másodfokú bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdésének és a 102. § (1) bekezdésének alkalmazásával a pervesztes alperest kötelezte az állam javára.

[37] Az ítélet ellen a Pp. 365. § (2) bekezdésében foglaltak szerint nincs helye fellebbezésnek.

Győr, 2022. június 28.

dr.Bartus Erika s.k.
a tanács elnöke

dr.Barna Sára s.k
előadó bíró

dr.Mózsa Gábor s.k.
bíró